

*„Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo,
zwyciężyć i spocząć na laurach to klęska”*

Józef Piłsudski

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoła Podstawowa
im. Józefa Piłsudskiego
w Nowej Wsi

Założenia teoretyczne wraz z podstawą prawną

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977);
5. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. 1997 nr 133 poz. 883);
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 poz. 1591);
7. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. 1982 nr 3 poz. 19);
8. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
9. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
10. Konwencja o Prawach Dziecka.

Stan prawny z dnia 1.09.2017 r.

Istota Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Zgodnie z zapisami ustawy w każdej szkole winna dokonać się integracja realizowanych dotychczas działań w obrębie jednolitego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny oraz szkolny zestaw programów nauczania tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Nowa definicja wychowania

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący:

- ✓ wychowawcę (rodzica, nauczyciela, sąsiada, starszego kolegę/koleżankę) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka);
- ✓ pozostające w osobowej relacji (których spotkanie oparte jest na poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy, jak i wychowanka);
- ✓ współdziałające w osiągnięciu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej - w tym m. in. emocjonalnej i intelektualnej - społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego trybu życia, dojrzałość psychiczną - jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialność za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną - jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową - jako posiadania konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka;
- ✓ dzielące się odpowiedzialnością: wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

Kluczową rolę w tak rozumianym procesie wspierania ucznia w rozwoju spełnia osoba wspierająca- czyli nauczyciel. Warunkiem koniecznym, by jego działania okazały się skuteczne, jest prezentowanie w kontakcie wychowawczym sześciu cech osobowych opisanych poniżej:

- ✓ **świadomość siebie i swojego systemu wartości**, która rozpoczyna się od poszukiwania odpowiedzi na dwa zasadnicze pytania: jaki jestem? jaki jest mój system wartości? Wiedza o sobie i mechanizmach własnego działania stanowi najlepsze zabezpieczenie przed stosowaniem manipulacji w procesie wychowania (czyli przed wykorzystywaniem ucznia i samego kontaktu wychowawczego do zaspokajania własnych potrzeb). Ponadto pozwala ona na samokontrolę dotyczącą tego, czy w trakcie wzajemnych kontaktów wychowawcy i wychowanka nie dochodzi do ograniczania wolności i odpowiedzialności którejś z osób. Samoświadomość pomaga również w powstrzymaniu się przed stosowaniem ocen, etykiet, albowiem doświadczenia związane z pogłębianiem samowiedzy umożliwiają wyraźne oddzielenie opisu zachowania od jego wartościowania. Z kolei jasny system

wartości ułatwia zachowanie dystansu oraz przejawianie tolerancji, albowiem chroni przed projekcją i generalizowaniem. Wartości i przekonania ujawniające się w działaniach zawodowych nauczyciela mają duże znaczenie dla ogólnej skuteczności nauczania i wychowania. Zjawisko to szczególnie wyraźnie można zaobserwować w odniesieniu do zasad obowiązujących w życiu klasowym oraz strategii przyjmowanych podczas rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Przekonania i poglądy wychowawcy działają bowiem jak specyficzny filtr, przez który dokonuje on korekty własnych decyzji i zadań.;

- ✓ **doświadczenie emocji**, które są efektem między innymi kontaktu z wychowankiem i prowadzonych oddziaływań. Świadomość własnej emocjonalności wiąże się z koniecznością akceptacji uczuć oraz umiejętnością ich komunikowania w sposób bezpieczny dla siebie i wychowanka;
- ✓ **dostarczanie wspomaganemu wzorców zachowań** - niezwykle istotne jest, aby wychowujący prowadził konstruktywne i satysfakcjonujące życie osobiste, dzięki czemu uniknie pokusy kompensowania sobie własnych niedostatków w świadczeniu pomocy oraz w sposób najbardziej autentyczny zakomunikuje wychowankowi, iż sam praktykuje to, o czym mówi;
- ✓ **zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi** - służy odnalezieniu elementów altruistycznych i prospołecznych we własnych działaniach wychowawczych. To sprzyja gromadzeniu wiedzy na temat funkcjonowania człowieka i społeczności ludzkiej, przez co podnosi skuteczność działań wychowawcy;
- ✓ **urzeczywistnianie zasad etycznych** - ważna jest maksymalna transparentność zasad moralnych charakteryzujących danego nauczyciela, przestrzegania przez niego norm społecznych;
- ✓ **poczucie odpowiedzialności**-obejmujące odpowiedzialność za własne działania

Wychowawca charakteryzujący się powyższymi cechami osobowymi, powinien posiadać również szereg umiejętności pozwalających mu wspierać wychowanka w rozwoju. Są to trzy grupy podstawowych umiejętności:

1. umiejętności służące rozumieniu wychowanka i okazywaniu mu zrozumienia, które stanowią podstawę relacji wychowawczej.
2. umiejętności służące zapewnianiu wychowankowi komfortu potrzebnego do budowania poczucia bezpieczeństwa, które umożliwiają wychowankowi wspieranemu przez wychowawcę podjąć ryzyko zmiany.
3. umiejętności sprzyjające pozytywnemu działaniu wychowanka i wprowadzaniu przez niego zmian w swoim zachowaniu, dzięki którym wychowanek realizuje zadania rozwojowe, dzięki czemu cele wychowawcze zostają osiągnięte.

W procesie dojrzewania wychowanka kluczową rolę odgrywają:

- ✓ doświadczenie przez wychowanka zrozumienia i akceptacji
- ✓ poczucie więzi uczuciowych z wychowawcą

- ✓ otwartość we wzajemnych relacjach
- ✓ wzajemny szacunek wychowawcy i wychowanka
- ✓ świadomość granic w życiu i rozwoju
- ✓ dzielnie się odpowiedzialnością za osiągnięcia zmian w procesie wychowania

Spełnianie powyższych warunków wspierania wychowanka w rozwoju zwiększa szansę na prawidłowe realizowanie przez dziecko zadań rozwojowych, co w efekcie umożliwia mu konsekwentne zbliżanie się do osiągnięcia pełnej dojrzałości we wspomnianych wcześniej czterech obszarach.

Proces wychowania w środowisku szkolnym cechuje jednak ograniczona skuteczność.

Wynika to z wielu przyczyn, wśród których przynajmniej kilka ma znaczenie wiodące. Trzy z nich to uwarunkowania wewnętrzne, takie jak: ograniczone kompetencje wychowawców, specjalne potrzeby edukacyjne wychowanków oraz niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole.

Trzy kolejne to uwarunkowania zewnętrzne, należą tu: ograniczone kompetencje wychowawcze rodziców, naturalne środowisko rówieśnicze wychowanków oraz czynniki ryzyka tkwiące w szeroko rozumianym społeczeństwie.

Ich efektem jest zakłócenie procesów wychowawczych, które prowadzi do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu, a w związku z tym wymusza działania wychowawcze i profilaktyczne.

Według Zbigniewa B. Gasia **profilaktyka** to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary:

- ✓ wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności;
- ✓ ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- ✓ inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia

Profilaktyka w szkole jest działaniem koniecznym a jej wprowadzanie jest uzasadnione dwoma czynnikami:

- ✓ świadomością niepowodzeń w realizacji zaplanowanych działaniach wychowawczych, potwierdzonych w działaniach ewaluacyjnych;
- ✓ wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym

Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać 10 podstawowych zadań:

1. dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
2. kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych - ponieważ dostępność wszelkich dóbr konsumpcyjnych odpowiadających na potrzeby człowieka wymaga rozwijania mechanizmów samokontroli opartych na wartościach
3. kształtowanie tzw. inteligencji emocjonalnej - ponieważ człowiek, który nie radzi sobie ze sobą, nie jest w stanie poradzić sobie w sytuacjach trudnych
4. kształtowanie umiejętności interpersonalnych - ponieważ współczesny człowiek, nie tylko nastolatek, do komunikacji wykorzystuje media elektroniczne i żyje w świecie wirtualnym
5. kształtowanie umiejętności podejmowanie decyzji i rozwiązywania problemów
6. rozwijanie więzi z grupą społeczną - coraz częściej mamy przypadki izolacji od grupy
7. uczenie odpowiedzialności-o
8. rozwijanie środowiska szkolnego i rodzinnego-
9. kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi
10. wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji i budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

Działania profilaktyczne prowadzone w środowisku szkolnym powinny spełniać standardy obowiązujące w nowoczesnej profilaktyce:

- planowanie programu działań profilaktycznych
- jasno określone cele i zadania programu profilaktycznego
- różnorodność działań uwzględniona w programie
- zróżnicowane grono odbiorców
- ocenę programu działań profilaktycznych
- integrację programu działań profilaktycznych z innymi działaniami promującymi zdrowie
- długofalowe działanie programu
- powtarzalność przedsięwzięć zawartych w programie działań profilaktycznych
- promocja programu działań profilaktycznych w środowisku szkolnym i poza nim

Działania profilaktyczne należy prowadzić na trzech poziomach: profilaktyka uniwersalna, selektywna i profilaktyka .wskazująca.

Kluczową rolę w procesie wychowania i profilaktyki pełni aspekt norm i wartości, w nawiązaniu do których są prowadzone działania.

Dzięki urzeczywistnianiu wartości wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze.

W świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Czynniki ryzyka:

- ✓ cechy indywidualne jednostki np. temperament wyrażający się impulsywnością, nadpobudliwością, częstym negatywnym nastrojem, porywcznością, smutkiem, brakiem równowagi emocjonalnej, złością, płaczem
- ✓ czynniki rodzinne np. niski status socjoekonomiczny, uzależnienia i choroby psychiczne rodziców, zakłócenia relacji rodzic-dziecko, rozwód lub separacja rodziców, nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich, chroniczne konflikty z udziałem dziecka, doświadczenia traumatyczne, brak kontroli wsparcia ze strony rodziców, niewystarczające umiejętności wychowawcze rodziców
- ✓ czynniki szkolne: niepowodzenia w nauce, negatywny stosunek do szkoły, problemy z zachowaniem w szkole
- ✓ czynniki związane z rówieśnikami: zachowania problemowe rówieśników, odrzucanie przez rówieśników
- ✓ czynniki środowiskowe np. wysoka dostępność substancji psychoaktywnych w środowisku, niekorzystne warunki ekonomiczne
- ✓ czynniki makrospołeczne np. negatywne przekazy medialne

Czynniki chroniące:

- ✓ cechy indywidualne jednostki np. zdolność do koncentracji uwagi, radzenie sobie z emocjami
- ✓ czynniki rodzinne np. dobre relacje z rodzicami, więź z rodziną, posiadanie jasno sprecyzowanych oczekiwań, zaangażowanie rodziców w sprawy dziecka
- ✓ czynniki szkolne np. wsparcie nauczycieli, poczucie przynależności do szkoły, pozytywne osiągnięcia szkolne, pozytywny klimat społeczny, poczucie bezpieczeństwa w szkole
- ✓ czynniki związane z rówieśnikami np. rówieśnicy posiadający pasję, zainteresowania, nie przejawiający zachowań ryzykownych
- ✓ czynniki środowiskowe np. niski poziom bezrobocia, bezpieczna okolica, itp.
- ✓ pozarodzinny system wsparcia: osoby dorosłe spoza rodziny

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące opracowujemy w sytuacji analizy przypadku dotyczącej konkretnego ucznia na potrzeby tzw. diagnozy funkcjonalnej.

Wg diagnoz i w trakcie ewaluacji zdiagnozowano następujące czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Czynniki ryzyka (słabe strony):

- przypadki agresji słownej, psychicznej
- dostęp do środków psychoaktywnych na terenie wsi
- nadużywanie przez młodzież i dzieci internetu, telefonów komórkowych
- brak miejsc na terenie wsi, gdzie uczniowie mogliby rozwijać swoje zainteresowania i spędzać wolny czas w konstruktywny sposób

- brak motywacji do nauki części uczniów-debata

Czynniki chroniące(mocne strony):

- mała liczba uczniów w klasach
- na terenie szkoły wszyscy się znają
- uczniowie czują się w szkole bezpieczniej
- 73% uczniów uprawia jakiś sport
- wsparcie lokalnych władz w podejmowanych działaniach

Charakterystyka szkoły

Szkoła Podstawowa im. J. Piłsudskiego w Nowej Wsi to placówka, gdzie uczęszczają dzieci z kilku wiosek: Nowa Wieś, Bieniec, Kierzno, Parzyce, Zebrzydowa. Część uczniów dojeżdża.

Szkoła pełni rolę ośrodka kultury, miejsca spotkań lokalnej społeczności, organizatora imprez okolicznościowych, obchodów świąt narodowych.

Nasze działania wychowawczo-profilaktyczne uwzględniają charakterystykę środowiska lokalnego, które jest zaangażowane w udział i organizację różnego rodzaju imprez i uroczystości. Celem jest zaktywizowanie całej społeczności aby czuła się ważnym elementem życia szkoły, wsi, gminy.

Działania te niosą ze sobą treści wychowawcze i profilaktyczne, które przekazywane przez cały rok szkolny i każdego roku pozwalają nam ujednoczyć system wartości i norm w kształtującym się młodym człowieku.

Należy tu wymienić następujące wydarzenia:

Festyn Rodzinny

Obchody Dnia Niepodległości

Tydzień Profilaktyki

Zebrania z rodzicami-szkolenia

Dzień Babci i Dziadka

Listy do Rodziców

Wigilie klasowe

Mikołajki

Spektakle i koncerty

Przedstawienia np. konkurs talentów

Dzień Dziecka

Diagnoza

Treści zadania nadające kształt programowi wychowawczo -profilaktycznemu powstały na podstawie przeprowadzonych diagnoz i ewaluacji.

1. Diagnoza potrzeb wychowawczych klas I-III

Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole (95%). 70% czuje się bardzo bezpiecznie, ich zdaniem zawsze mogą zgłaszać się po pomoc do swojego wychowawcy. Sytuacje, gdy nie czują się bezpiecznie to, gdy inne dzieci zaczepiają lub popychają oraz śmieją się.

Swoje problemy najmłodszy zgłaszają wychowawcom(98%), 50% rodzicom lub innym nauczycielom (40%).

2. Ewaluacja działań profilaktycznych i wychowawczych w klasach IV-VI i I-III gimnazjum. (ankieta)

Przebadano 83 osoby z poszczególnych klas. 44% uczniów czuje się bardzo dobrze w szkole wśród swoich kolegów a dobrze 47%, 8% czuje się źle. Ale 54% doświadczyło przykrości od swoich kolegów w postaci wyzwisk, obrażania, hejtów, obgadywania, upokarzanie, naśmiewanie się.

74% uczniów rzadko popada w konflikty z innymi osobami a najczęściej są to koledzy.

Uczniowie znają szkodliwe działanie substancji psychoaktywnych a 73,5% aktywnie uprawia jakiś sport.

Główny wnioskiem z badań jest eliminowanie agresji psychicznej w postaci wyzwisk, hejtów itp. oraz promowanie zdrowego trybu życia a w szczególności zachęcanie do aktywności fizycznej.

3. Ewaluacja działań wychowawczych i profilaktycznych- ankieta wśród nauczycieli. (ankieta).

46% nauczycieli zaobserwowało zainteresowanie wśród uczniów zdrowym stylem życia.

80% nauczycieli często kreuje sytuacje, w których uczniowie mogą pokazywać swoje mocne strony i tematyka godzin wychowawczych i zajęć profilaktycznych przyczyniły się do lepszego funkcjonowanie uczniów w szkole i w domu. Zdecydowana większość nauczycieli jest zadowolona ze współpracy z rodzicami.

Najbardziej niepokojące zjawiska zaobserwowane przez nauczycieli to: zagrożenia związane z korzystaniem z technologii, agresja słowna uczniów, wzrost liczby postaw roszczeniowych, lekceważenie obowiązków, brak motywacji do nauki, izolowanie się uczniów od grupy rówieśniczej, niewielka ilość czasu poświęcona dzieciom przez rodziców.

4.Wnioski z działań w ramach projektu Bezpieczna Szkoła 2015/2016

Na podstawie wyników można stwierdzić nad czym Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi musi nadal

pracować, aby uczniowie czuli się jeszcze bezpieczniej.

1. W szkole nadal zdarzają się przypadki uczniów czujących się zagubionymi. Należy więcej czasu poświęcać jednostkom odrzuconym przez resztę klasy. Jest to zadanie przede wszystkim dla wychowawcy i pedagoga. Często zdarza się, iż są to uczniowie mający problemy w domu, przez co są wycofane w kontaktach z rówieśnikami. Dlatego też powinniśmy dążyć do tego, by szkoła stała się drugim, lepszym domem.
2. Dającym do myślenia jest fakt, iż odnotowano znaczący spadek ilości głosów w związku z kontaktem uczeń - wychowawca. Każdy wychowawca powinien zastanowić się nad polepszeniem relacji na tej płaszczyźnie.
3. Pojawiły się nieliczne głosy mówiące o narkotykach lub dilerach w szkole. Wychowawcy powinni przypominać, że uczniowie muszą zgłaszać takie informacje, aby szkoła mogła poczynić kroki w tym temacie.
4. Do groźniejszych występków niż przezywanie, zaczepianie, czy szturchanie raczej nie dochodzi. Nauczyciele powinni dalej sumiennie pełnić dalej dyżury, ponieważ, jak widać po wynikach ankiety, dla uczniów jest to powód do bezpieczeństwa.
5. Środowisko szkolne powinno poczynić starania, aby uczniowie częściej zgłaszali zauważone przejawy przemocy w szkole. W szkole działa skrzynka zaufania, co jest dobrym pomysłem, ale powinno się o niej regularnie przypominać, tak żeby nie bali się informować nawet anonimowo.
6. Należy skupić się na profilaktyce uzależnień w szkole. Środowisko szkoły nie jest duże, więc grono pedagogiczne jest świadome problemu papierosów. Występuje on praktycznie tylko u gimnazjalistów. Należy poczynić kroki, aby uczniowie Szkoły Podstawowej nie zostali wciągnięci w ten nałóg. Dobrym przykładem na to była organizowana prelekcja o szkodliwości palenia.
7. Należy współpracować z lokalnymi instytucjami, aby uczniowie jak najwięcej wyciągnęli od specjalistów w sprawach bezpieczeństwa lub wychowania. Chodzi tu między innymi o Policję, Straż Pożarną, czy Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną.
8. O bezpieczeństwie należy uczyć nie tylko dzieci, ale i nauczycieli, czy rodziców. Przykładem w tym roku było szkolenie w sprawie wtargnięcia napastnika na teren szkoły.

5. Ewaluacja działań wychowawczych i profilaktycznych wśród rodziców-ankieta

Ankieta przeprowadzona w czerwcu 2017 r

Wnioski:

1. Zdaniem rodziców dzieci w szkole czują się bezpiecznie(na 29 osób tylko 2 zaznaczyło nie wiem).
2. Jeśli dziecko było ofiarą agresji to było to najczęściej poniżanie słowne.
3. Rodzice w zdecydowanej większości uważają, że w szkole w dostatecznym stopniu ukazywane są zagrożenia związane ze spożywaniem alkoholu, paleniem papierosów lub zażywaniem narkotyków a dziecko potrafi rozpoznać zachowania stwarzające dla niego zagrożenie.
4. Rodzice uważają, że w szkole we właściwy sposób jest propagowana idea zdrowego trybu życia i oferuje wystarczającą liczbę form spędzania czasu wolnego a ich dziecko dobrze funkcjonuje w grupie rówieśniczej.
5. Zdaniem tylko trzech rodziców w szkole potrzebne są zajęcia dotyczące problemów wychowawczych i zagadnień profilaktycznych, trzynastu osób tego nie wie. Jeśli tak to wymieniają: nauka opanowania gniewu, problem uzależnienia od gier i internetu, komunikacja z dzieckiem, rozmowa jak uchronić się przed agresją

6. Zdaniem rodziców w szkole powinny być prowadzone następujące rodzaje działań profilaktycznych i wychowawczych:
- ✓ integracja
  - ✓ uzależnienia
  - ✓ szacunek
  - ✓ zdrowy styl życia
  - ✓ zakaz używania telefonów komórkowych
  - ✓ pierwsza pomoc
  - ✓ jak nie ulegać wpływom rówieśników
  - ✓ bezpieczeństwo na drodze

6. Ewaluacja działań wychowawczych i profilaktycznych wśród rodziców i uczniów-debata.

Konsultacje z Radą Rodziców i SU dotyczące działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły prowadzone są cały rok szkolny wg potrzeb. Oprócz tego nasi uczniowie jako przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miejskiej, aktywnie uczestniczą w obradach z młodzieżą całej gminy, celem omawiania aktualnych trudności które napotyka nasza młodzież.

Wspólnie wybrany wachlarz wartości i najważniejsze cele działań wszystkich podmiotów szkoły są głównym elementem Programu Wychowawczo- Profilaktycznego szkoły.

7. Poznanie potrzeb uczniów oraz rodziców w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły.

Wnioski z ankiety przeprowadzonej w grudniu 2016 roku:

1. Uczniowie uczestniczą w wielu formach zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły a największą popularnością cieszą się zajęcia Szkolnego Koła Sportowego, koło matematyczne oraz koło historyczno- regionalne.
2. Uczniowie uczęszczają na zajęcia dodatkowe w celu rozwijania swoich zainteresowań.
3. Uczniowie chcieliby brać udział w zajęciach plastycznych, tanecznych, teatralnych.
4. Zdaniem większości rodziców program i forma zajęć dodatkowych jest atrakcyjna dla uczniów i ma ona wpływ na lepsze wyniki w nauce.

Ankiety i ich opracowania dostępne są w dokumentacji pedagoga.

8. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktycznego w roku szkolnym 2015/2016.

Na podstawie ewaluacji podjętych działań w ramach Szkolnego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego ustalono następujące wnioski:

1. Działania profilaktyczne szkoły skutkują poprawą funkcjonowania uczniów na terenie szkoły.

2. Nasza szkoła w opinii uczniów uważana jest za bezpieczną.
3. Na terenie szkoły występują zachowania agresywne, dlatego nadal należy prowadzić zróżnicowane działania profilaktyczne i wychowawcze celem zmniejszenia liczby zachowań negatywnych (jest to najczęściej agresja psychiczna w formie przezywania, wyśmiewania, obrażania, obgadywania).
4. Uczniowie chętnie spędzają swój wolny czas ze swoimi kolegami lub koleżankami i dobrze oceniają te kontakty (zdecydowana większość czuje się dobrze w towarzystwie kolegów i koleżanek w szkole).
5. Zdaniem uczniów są oni informowani w szkole o skutkach zażywania środków uzależniających. Znają również konsekwencje zażywania narkotyków.
6. W znacznej większości uczniowie dobrze czują się w szkole.
7. Wśród czynników wpływających na bezpieczeństwo najwięcej głosów zdobyły dyżury nauczycieli oraz przyjaźnie uczniów między sobą. Spora część uczniów zaznaczyła też dobry klimat w szkole oraz dobry kontakt z wychowawcą. Uczniowie najczęściej uznają kontakty z nauczycielami jako życzliwe.
8. Zdecydowana większość badanych twierdzi, że uprawia jakiś sport oraz uczestniczy poza lekcjami w innych formach zajęć (klasy IV-VI-45 osób na 51 badanych, gimnazjum 24 osoby na 51 badanych).
9. Nauczyciele systematycznie dokładają wszelkich starań aby podczas zajęć lekcyjnych i poza lekcyjnych oraz lekcji wychowawczych, uczniowie mogli pokazać własną wartość i swoje mocne strony.
10. Uczniowie systematycznie poszerzają i utrwalają swoją wiedzę z zakresu profilaktyki podczas zajęć oraz realizowanych programów profilaktycznych i wychowawczych.
11. Należy jeszcze bardziej promować i kształtować właściwe zachowania wśród uczniów w szczególności zwrócić uwagę na agresję słowną, niski poziom kultury osobistej, nadużywanie gier komputerowych, portali społecznościowych i internetu, brak motywacji do nauki.
12. Systematycznie i na bieżąco kontynuować profilaktykę uzależnień: warsztaty i spotkania z specjalistami uczniów i rodziców na temat: ryzyko związane z dopalaczami, lekami, nadużywaniem internetu.
13. Kontynuować pedagogizację dla rodziców z zakresu umiejętności wychowawczych, wspierania dzieci w nauce (motywowanie) z naciskiem na dostęp dzieci do treści niedostosowanych do wieku.
14. Zachęcić rodziców do korzystania z różnorodnych spotkań dotyczących wychowania, dojrzewania, uzależnień organizowanych na terenie szkoły.
15. Należy każdorazowo zwracać uwagę na zachowania naganne uczniów ze szczególnym uwzględnieniem zachowań agresywnych.
16. Kształtować wśród dzieci umiejętności mówienia o problemach, zgłaszania zachowań niepożądanych.

17. W dalszym ciągu wychowawcy i pedagog powinni wnikliwie analizować z rodzicami zachowania uczniów.

Na podstawie przeprowadzonych badań ustalono kluczowe, uniwersalne wartości, które będą drogowskazem w naszych działaniach są to:

- szacunek
- odpowiedzialność
- uczciwość
- sprawiedliwość
- odwaga
- samodyscyplina
- edukacja
- altruizm
- tolerancja
- pomoc słabszym
- umiłowanie ojczyzny
- szacunek do przyrody

Program uwzględnia model absolwenta, który powstał na bazie oczekiwań rodziców.

Celem głównym jest doprowadzenie do takich zmian w wychowanku, aby kończąc szkołę zbliżył się jak najbardziej do modelu absolwenta, po którym oczekujemy, że będzie:

- akceptował siebie, mając świadomość swoich mocnych i słabych stron,
- pracował nad swoim własnym rozwojem, budując swój system wartości,
- posiadał szerokie zainteresowania i pasje poznawcze,
- umiał szanować drugiego człowieka, pracę innych, a umiał rzetelnie pracować,
- umiał komunikować się z innymi ludźmi, współdziałać w grupie i rozwiązywać konflikty
- potrafił wiadomości teoretyczne zastosować w praktyce,
- wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych,
- aktywny i twórczy,
- obowiązkowy,
- zaradny i odpowiedzialny,
- wolny od uzależnień,
- tolerancyjny,
- prezentujący postawę patriotyczną,
- dbający o zdrowie swoje i innych,
- szanujący środowisko przyrodnicze.

Cele szczegółowe obejmują poniższą tematykę:

1. zapobieganie uzależnieniom
2. eliminowanie przemocy i agresji rówieśniczej oraz eliminowanie cyberprzemocy i autoagresji.
3. rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa u dzieci i młodzieży szkolnej
4. współpraca z rodzicami
5. wychowanie do wartości w tym budowanie świadomości przynależności narodowej.
6. Kształtowanie kompetencji społecznych *(budowanie pewności siebie świadomości samego siebie, realnych aspiracji życiowych, pokonywanie trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych pewności siebie i zaradności życiowej, przygotowanie do świadomego wyboru dalszego kształcenia)
7. dbanie o bezpieczeństwo
8. promowanie zdrowego trybu życia
9. rozwiązywanie trudności w nauce i motywowanie do nauki

Nasza szkoła ma:

stwarzać wszystkim uczniom takie same warunki i szanse na radosne dzieciństwo i rozwój, budzić szacunek do polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudzać patriotyzm i dumę z dorobku pokoleń, przygotować młodzież do życia we współczesnym świecie przestrzegając przed zagrożeniami, przygotować ucznia do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia.

Plany pracy wychowawców klas i poszczególnych nauczycieli

Konstruowanie planów wychowawczo- profilaktycznych klas polega na:

- krok 1 identyfikacja zasobów i potrzeb rozwojowych uczniów danej klasy
- krok 2 określenie szczegółowych celów rozwojowych na danym poziomie wiekowym
- krok3 określenie szczegółowych zadań wychowawczych i profilaktycznych (działania podzielone na trzech odbiorców: uczniowie, nauczyciele, rodzice)
- krok4 określenie treści i form działań profilaktycznych
- krok 5 określenie osobistej odpowiedzialności wychowawcy i pozostałych nauczycieli
- krok 6 Identyfikacja osób współpracujących i ich zadań
- krok 7 określenie terminów realizacji poszczególnych zadań i osiągnięcia celów

Program wychowawczy klasy uwzględnia:

- ✓ ważne wydarzenia w życiu klasy
- ✓ tematykę godzin do dyspozycji wychowawcy
- ✓ programy wychowawcze poszczególnych przedmiotów
- ✓ ujęcie w programie wartości
- ✓ potrzeby danej klasy

STRATEGIA I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIOM				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Zapoznanie uczniów i rodziców z negatywnymi skutkami działania środków psychoaktywnych na organizm człowieka (przyczyny sięgania po środki psychoaktywne, mechanizm uzależnienia, współuzależnienia, jak rozpoznać, że dziecko bierze narkotyki, pali papierosy, pije alkohol)	Pedagogizacja rodziców: zebrania, spotkania indywidualne Lekcje wychowawcze Spotkania i konsultacje indywidualne Spotkania ze specjalistami Działania w ramach Tygodnia Profilaktyki(w zależności od tematyki) Warsztaty Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł Realizacja Programu Bieg po Zdrowie	Wychowawcy, pedagog	Cały rok wg potrzeb	Rodzice uczniowie
Wyposażenie rodziców w wiedzę, gdzie szukać pomocy i jak postępować w sytuacjach ,kiedy dziecko zażywa środki	Pedagogizacja na zebraniach z rodzicami i w czasie spotkań indywidualnych	Pedagog, instytucje wspierające działalność szkoły np. PPP w Bolesławcu	Cały rok wg potrzeb	Rodzice

psychoaktywne				
Organizacja pomocy psychologicznej w przypadkach stwierdzenia faktu zażywania przez uczniów środków odurzających	Spotkania indywidualne z rodzicem i uczniem Zespoły Wychowawczego kierowanie spraw do Sądu, Gminnej Komisji ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wychowawca, pedagog		Rodzice, uczniowie
PRZEMOC, CYBERPRZEMOC I AGRESJA RÓWIEŚNICZA W SZKOLE				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	O
Wyposażenie w podstawowe wiadomości na temat stresu, technik radzenie sobie oraz wpływu stresu na organizm młodego człowieka.	Lekcje biologii, wychowania fizycznego. Praca wychowawcy klasowego Zajęcia i warsztaty z pedagogiem szkolnym. Filmy edukacyjne. Zajęcia tematyczne. Gazetki klasowe. Realizacja programu Spójrz Inaczej na Agresję	Zgodnie z ustaleniem Według planu	Według planu Wychowawcy, nauczyciel przedmiotu, pedagog	Uczniowie
Profilaktyka i ograniczanie Przejawów agresji. Integracja zespołów klasowych, ustalenie zasad i norm. Wypracowanie procedur postępowania w sytuacjach trudnych. Podnoszenie poziomu wiedzy	Zajęcia Integracyjne. Praca wychowawcy klasowego. Zajęcia z pedagogiem szkolnym. Praca wychowawcza	Cały rok szkolny, nasilenie działań w zależności od potrzeb.	Wychowawcy, Pedagog, Pracownicy szkoły.	Uczniowie, rodzice

<p>na temat agresji, przemocy. - uczenie różnych technik rozwiązywania konfliktów rówieśniczych Współpraca i rozmowa jako forma zażegnania konfliktów. Eliminowanie agresji słownej. Wdrażanie do uprawiania sportu jako alternatywa dla rozładowania agresji. Poszerzanie wiedzy na temat zachowań autoagresywnych i sposobów udzielania pomocy osobom jej potrzebującym</p>	<p>Wszystkich pracowników szkoły. Współpraca z Rodzicami. Kultura języka. Kampania przeciw przemocy. Udział w akcji Zachowaj trzeźwy umysł. Tydzień Profilaktyki</p>			
<p>Współpraca z instytucjami wspierającymi działalność szkoły: Sąd, Policja, PPP w Bolesławcu, MGOPS w Nowogrodźcu w tym Zespół Interdyscyplinarny ds przemocy w Rodzinie</p>		<p>Pedagog, wychowawcy</p>		
<p>Bezpieczeństwo szkolnej infrastruktury informatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Właściwie zaplanowanie i zorganizowanie sieci komputerowej - Zabezpieczenie antywirusowe na każdym stanowisku komputerowym - Instalacja tylko legalnego oprogramowania - Na stanowiskach uczniowskich używanie programów do filtrowania treści 	<p>Dyrektor, administrator sieci, nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie polityki dostępu do stanowisk i haseł; - Stosowanie polityki indywidualnych kont uczniowskich w celu monitorowania aktywności 			
Promowanie wiedzy na temat technologii informacyjnej i jej narzędzi	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie świadomej i odpowiedzialnej postawy w czasie korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i odbioru mediów - Uświadamianie negatywnych społecznych, etycznych i prawnych konsekwencji rozwoju TI - Uświadamianie uczniom pozytywnego wpływu nowoczesnych technologii komunikacyjno - informacyjnych 	Pedagog, nauczyciele	Cały rok	Cała społeczność szkolna
Promowanie wiedzy na temat bezpiecznego dostępu do Internetu	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe, szkolenia, lekcje wychowawcze, pogadanki, filmy na temat właściwego wykorzystywania Internetu w szczególności obejmujące zagadnienia tj.: <ul style="list-style-type: none"> • Cyberprzemoc • Zagrożenia społeczne i fizyczne związane z użytkowaniem komputera i Internetu 	Pedagog, wychowawcy, nauczyciel informatyki	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Cała społeczność szkolna

	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona przed szkodliwym oprogramowaniem • Kontakt i relacje z innymi użytkownikami Internetu • Dbanie o własny wizerunek w sieci • Wiarygodność informacji w Internecie • Prawa autorskie • Bezpieczeństwo finansów • Hasła, loginy i bezpieczne logowanie <p>- Organizowanie Dnia Bezpieczeństwa Cyfrowego</p> <p>- Wdrażanie projektów edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w sieci</p>			
Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej	- Zdecydowana i natychmiastowa interwencja w przypadku zauważenia lub zgłoszenia cyberprzemocy	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	Cała społeczność szkolna
Doskonalenie i doształcanie zawodowe dla całego grona pedagogicznego w zakresie bezpiecznego korzystania z TI	- Udział w kursach, szkoleniach, warsztatach ze specjalistami - Współpraca z nauczycielem informatyki - Realizacja programu Cyfrowobezpieczni.pl	Dyrektor, nauczyciele	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Grono pedagogiczne

Pedagogizacja rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie szkoleń, spotkań informacyjnych dotyczących tematu bezpieczeństwa internetowego - Zapoznanie ze stronami pomocowymi i promującymi bezpieczeństwo w Internecie - Włączanie rodziców we wszystkie działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę - Zapoznanie z procedurami postępowania wobec sprawców stosowania cyberprzemocy 	Dyrektor, pedagog, bibliotekarz	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Rodzice
-------------------------	--	------------------------------------	--	---------

ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH ORAZ UPOWSZECHNIANIA CZYTELNICTWA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Rozwijanie zainteresowań czytelniczych uczniów poprzez kontakt z książką, promowanie czytelnictwa wśród młodzieży. Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lekcji bibliotecznych - wyrabianie nawyku obcowania z książką i czasopiśmem, - wzbudzenie zainteresowania nowymi pozycjami, zachęta do lektury, porady czytelnicze, - odwołanie się do literatury jako źródła wiedzy o życiu, zwrócenie uwagi na walory poznawcze i estetyczne lektury, - uświadomienie pozytywnego wpływu obcowania z książką na 	Bibliotekarz, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok wg możliwości i potrzeb (szczegóły w rocznym planie pracy biblioteki i programach wychowawczy ch kas	Cała społeczność szkolna

	<p>rozwój społeczny, intelektualny i moralny młodego człowieka,</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy z uczniami na temat przeczytanych książek, zainteresowań czytelniczych, oraz form spędzania wolnego czasu, - prowadzenie zajęć z uczniami w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” - otaczanie opieką uczniów szczególnie uzdolnionych w poszukiwaniach czytelniczych, - promocja zbiorów biblioteki, - przygotowywanie i przeprowadzenie konkursów bibliotecznych, - informowanie uczniów o stanie czytelnictwa za dany miesiąc na tablicy ogłoszeń, na szkolnej stronie WWW oraz wychowawców klas na gazetce w pokoju nauczycielskim - zbiorcze – klasowe i indywidualne analizy stanu czytelnictwa po I semestrze i na koniec roku szkolnego, - analiza wypożyczeń. 			
Pedagogizacja rodziców.	- spotkania, prelekcje, publikacje nt. pozytywnego wpływu czytelnictwa na rozwój społeczny, intelektualny i	Bibliotekarz, wychowawcy, nauczyciele języka polskiego	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Rodzice

	moralny młodego człowieka			
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Zapoznanie rodziców z prawem szkolnym:	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie na pierwszym zebraniu z rodzicami ze Statutem Szkoły, Koncepcją Pracy Szkoły, Programem Wychowawczo- Profilaktycznym, - zapoznanie rodziców z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania w klasach I-III oraz IV-VIII na pierwszym zebraniu. Pisemne potwierdzenie zapoznania się z powyższymi dokumentami, - umożliwienie rodzicom wglądu w Statut Szkoły, Koncepcję Pracy Szkoły, Program Wychowawczo-Profilaktyczny, - zapoznawanie na bieżąco rodziców ze szkolnymi regulaminami na zebraniach z rodzicami 	Dyrektor, Pedagog, nauczyciele, wychowawcy klas	wrzesień	Rodzice
Przekazywanie rodzicom informacji o potrzebach i oczekiwaniach szkoły.	- rozmowy wychowawców na spotkaniach z rodzicami (protokoły z zebrań),	Dyrektor, Pedagog, nauczyciele, wychowawcy klas	na bieżąco	Rodzice

	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy nauczycieli z rodzicami podczas spotkań indywidualnych (notatka w dzienniku lekcyjnym), - rozmowy Dyrektora z Radą Rodziców, ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego - zamieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły 			
Stwarzanie okoliczności do udziału rodziców w życiu szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie otwartych imprez i uroczystości szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez, 	wychowawcy	według potrzeb	Spółeczność szkolna, uczniowie, środowisko lokalne
Wspieranie rodziców i współuczestnictwo w realizacji funkcji wychowawczej i opiekuńczej.	<p>Dostarczanie rodzicom wiedzy dotyczącej rozwoju dziecka poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelekcje, - prezentacje multimedialne, - zajęcia otwarte, - organizowanie spotkań ze specjalistami <p>-spotkania z zakresu doradztwa zawodowego</p> <p>Doskonalenie umiejętności wychowawczych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy dla rodziców mających problemy wychowawcze, - udzielanie wskazówek dotyczących pracy z dzieckiem, - dzielenie się wiedzą z zakresu 	Dyrektor, Pedagog, nauczyciele, wychowawcy klas	cały rok	Rodzice

	<p>pedagogiki opiekuńczej, - udostępnianie informacji na temat instytucji wspomagających rodziców w procesie wychowania, - współpraca w rozwiązywaniu sytuacji problemowych, -organizowanie pomocy materialnej</p>			
WYCHOWANIE DO WARTOŚCI, W TYM BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI I PRZYNALEŻNOŚCI NARODOWEJ				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>Kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych, a w szczególności poszanowania mienia i cudzej własności; wyrabianie takich cech jak poczucie obowiązku, systematyczność, odpowiedzialność, samorządność, dokładność pracy, zamiłowanie do ładu i porządku,</p>	<p>- szerzenie idei demokracji i poszanowania praw człowieka, - uświadamianie istnienia dokumentów prawnych regulujących prawa człowieka - Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Konwencja Praw Człowieka, Konwencja Praw Dziecka, -kształtowanie postaw przestrzegania praw, zasad, regulaminów, -wyrabianie poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, - kształtowanie pozytywnych postaw wobec samego siebie i innych, - przestrzeganie norm współżycia społecznego, - propagowanie uczestnictwa w</p>			

	<p>uroczystościach rocznicowych – akademie, apele itp. z okazji święta 11 listopada, 3 Maja, Święto Edukacji Narodowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie działalności na rzecz klasy, szkoły, społeczności lokalnej, promowanie uczniów wykonujących prace społeczne, 			
<p>Kształtowanie postaw moralnych, pozytywnych zachowań wychowawczych wobec rówieśników, wyrabianie umiejętności odróżniania prawdy od kłamstwa; rozpoznawania ważnych wartości moralnych, wyrabianie postawy tolerancji, obiektywizmu, szacunku, przygotowanie do dokonywania trafnych wyborów życiowych.</p> <p>Kształcenie umiejętności prawidłowej i skutecznej komunikacji interpersonalnej, współdziałania i twórczego rozwiązywania problemów zarówno w szkole jak i w domu, umiejętności pracy w zespole, szacunku dla wartości rodzinnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie nawyków zachowania zgodnych z normami społecznymi oraz zasadami dobrych obyczajów, - gromadzenie i udostępnianie materiałów (książki, broszury, artykuły z czasopism, scenariusze zajęć itp. np. z zakresu Savoir Vivre'u) do wypożyczania oraz na lekcje wychowawcze, - propagowanie idei samopomocy koleżeńskiej, - współpraca z pedagogiem szkolnym i wychowawcami klas, - rozmowy z uczniami nt. kulturalnego zachowania się, przeciwdziałanie używaniu wulgaryzmów, - zaangażowanie uczniów w okolicznościowe akcje pomocy charytatywnej, - promowanie zaangażowania w życie społeczne szkoły i pomoc w 			

<p>Kształtowanie osobowości ucznia poprzez: budowanie poczucia własnej wartości uczenie radzenia sobie z emocjami uczenie empatii uczenie technik rozwiązywania konfliktów rówieśniczych Organizowanie działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną uczniów. Kształtowanie postaw moralnych, pozytywnych zachowań, wyrabianie [postawy tolerancji, obiektywizmu, szacunku</p>	<p>organizacji imprez, - wspieranie inicjatyw szkolnych np. „Góra grosza”, „I ty możesz zostać św. Mikołajem” itp. - uczenie tolerancji wobec odmiennych poglądów, dla różnych ras, religii, kultur, liczenia się ze zdaniem innych, Zajęcia integracyjne, praca wychowawcy klasowego i pedagoga udział w Tygodniu Profilaktyki, Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł, współpraca z rodzicami Udział w imprezach, konkursach, apelach, wycieczkach lekcje wychowawcze warsztaty zajęcia z doradztwa zawodowego udział w Tygodniu Profilaktyki</p>	<p>Cały rok, nasilenie działań wg potrzeb Cały rok</p>	<p>Wychowawcy pedagog Wszyscy pracownicy szkoły</p>	<p>Uczniowie, rodzice Uczniowie, rodzice</p>
KSZTAŁTOWANIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>Zajęcia integracyjne.</p>	<p>- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie, lekcje integracyjne mające na celu budowanie serdecznej</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>Cały rok wg potrzeb</p>	<p>Uczniowie</p>

	<p>atmosfery w klasie i w szkole oraz bliższe poznanie się uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia aktywizujące- <p>angażowanie uczniów we wszystkie aspekty funkcjonowania szkoły</p>			
<p>Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych.</p> <p>Poznanie siebie pod względem wyboru zawodu</p> <p>Praca nad adekwatnym poczuciem własnej wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia wychowania fizycznego, - zajęcia warsztatowe- rozwijanie talentów poprzez udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, pokazy talentów w czasie uroczystości na terenie szkoły i gminy - mini wykłady, ćwiczenia praktyczne w temacie radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania konfliktów między rówieśnikami, dziećmi a rodzicami, itp. - dramy- uczenie podejmowania właściwych decyzji 	<p>Wszyscy nauczyciele</p>		<p>Uczniowie</p>

<p>Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa, - treningi, warsztaty, - dramy. -organizacja wyjazdów, wycieczek -zapoznanie z zasadami savoir-vivre -zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne 			<p>Uczniowie</p>
<p>Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/ techniczne, - e-lekcje, - mini wykłady, - ćwiczenia rozluźniające, - ćwiczenia oddechowe. -warsztaty z zakresu opanowania stresu-tworzenie zabawek antystresowych 	<p>Pedagog, wychowawcy</p>		<p>Uczniowie</p>
<p>Kształtowanie postawy życiowej w społeczeństwie lokalnym. Budowanie zaradności życiowej. Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia indywidualne i grupowe, - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia, itp., - e-lekcje, - lekcje wychowawcze, na których wspólnie budujemy poczucie własnej wartości na bazie poznania zasad inteligencji emocjonalnej oraz wielorakiej - praca projektowa. -udział uczniów w zajęciach 	<p>Wszyscy nauczyciele</p>		<p>Uczniowie</p>

	<p>rozwijających uzdolnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> -uświadamianie uczniom, że każdy z nas jest inny i ma inne zdolności, zainteresowania-zajęcia z dzielenia się swoimi pasjami -treningi asertywności -trening komunikacji interpersonalnej -nauka pozytywnego myślenia -budowanie pewności siebie -kształtowanie postaw tolerancyjnych, w tym w stosunku do osób chorych i niepełnosprawnych 			
<p>Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły.</p> <p>Nawiązywanie i/lub utrzymywanie odpowiednich relacji i zaangażowania rodziców/ opiekunów uczniów.</p> <p>Prowadzenie ewaluacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia, kursy, treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki, - badania ankietowe. 	dyrektor		Nauczyciele i wychowawcy
<p>Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci.</p> <p>Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci.</p> <p>Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z wychowawcą, - pogadanki. -podnoszenie kompetencji społecznych -angażowanie rodziców w życie szkoły: akademie i uroczystości szkolne -spotkania z rodzicami 	Wychowawcy, dyrektor, pedagog		Rodzice/ opiekunowie uczniów

	uświadamiające, że najczęściej skutków wychowawczych przynoszą pozytywne wzorce zachowań samych rodziców oraz wzajemne okazywanie szacunku			
Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą. Doradztwo zawodowe	- spotkania za specjalistami danej tematyki, - nawiązanie współpracy w zakresie realizacji omawianych działań profilaktycznych z: <ul style="list-style-type: none"> • Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną • GCKiS w Nowogrodźcu • rodzicami uczniów • instytucjami i organizacjami edukacyjnymi • służbami porządku publicznego 	pedagog		Dyrekcja szkoły
Kształtowanie postaw moralnych, tolerancji, empatii, szacunku	Angażowanie uczniów w akcje charytatywne i wolontariat uczenie tolerancji wobec odmiennych poglądów, religii, kultur	Wszyscy nauczyciel		uczniwie
BEZPIECZEŃSTWO W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz	Odbiorca

			częstotliwość	
Zapewnianie uczniom bezpieczeństwa w szkole	<p>Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnianie uczniom bezpieczeństwa w szkole, ▪ pogadanki na temat zdrowia i bezpieczeństwa, <p>zwierzęta, chorób „brudnych rąk”, zagrożenia grypą AH1N1, omówienie zasad zachowania w czasie choroby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spotkanie z policjantem 	<p>wszyscy pracownicy szkoły,</p> <p>wychowawca</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>GOPS, pracownik obsługi</p> <p>pielęgniarka, wychowawcy</p>		
Wdrażanie do bezpieczeństwa w różnych aspektach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznanie z podstawowymi zasadami udzielania pierwszej 	<p>dyrektor</p>		

<p>Wyrobienie wrażliwości i natychmiastowego reagowania w sytuacjach wymagających pomocy</p> <p>Nauka bezpiecznego korzystania z dróg</p>	<p>pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cykl zajęć zmierzających do uzyskania karty rowerowej przez uczniów klasy IV <p>Przeprowadzenie zajęć ukazujących szkodliwość korzystania z używek (alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy) Tydzień Profilaktyki.</p> <p>Diagnoza środowiska uczniowskiego w zakresie korzystania z używek</p>	<p>nauczyciele wf</p> <p>nauczyciele wf przeszkoleni nauczyciele</p> <p>nauczyciel techniki,w-fu</p> <p>pedagog, wychowawcy klas</p> <p>pedagog, opiekun SU, wychowawcy</p>		
<p>Kształtowanie zachowań uczniów w sytuacji zagrożenia</p>	<p>Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy -zapoznanie uczniów z procedurami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu</p>			

-zapoznanie z zagrożeniami w czasie wolnym i wakacji(woda,góry)

ZDROWY TRYB ŻYCIA

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Rozwijanie wśród uczniów dbałości o higienę osobistą.	<ul style="list-style-type: none"> - bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej higieny zdrowia (higiena osobista, dbałość o wygląd zewnętrzny) -zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej. - realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia. 	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja szkoły	Cały rok wg możliwości i potrzeb (w programach wychowawczych klas }	Cała społeczność szkolna
Zapoznanie uczniów z zagrożeniami dla zdrowia oraz sposobami zapobiegania i zachowania się w zaistniałej sytuacji.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie wiedzy uczniów na temat zaburzeń odżywiania na tle psychicznym (bulimia, anoreksja) - dostarczenie uczniom wiedzy na temat chorób bakteryjnych i wirusowych, czynników ryzyka i możliwości zapobiegania, 	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja szkoły	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Cała społeczność szkolna

	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzanie wiedzy uczniów na temat boreliozy i kleszczowego zapalenia opon mózgowych oraz zapobiegania ukąszeniom, - ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim przebywania, 			
<p>Rozbudzanie aktywności sportowej i rekreacyjnej oraz wypoczynku na świeżym powietrzu. Wyrabianie nawyku dbania o swoje najbliższe środowisko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ukazywanie znaczenia czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu w dobie rozwoju techniki, komputeryzacji i innych zagrożeń cywilizacyjnych. - rozwijanie zainteresowań sportowych na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku, - wskazywanie zasad zdrowego odżywiania się przy wzmożonej aktywności, - kształtowanie właściwego stosunku do przyrody i mobilizowanie uczniów do jej ochrony, 	wychowawcy, nauczyciele	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Cała społeczność szkolna

	<ul style="list-style-type: none"> - udział szkoły w programie: „Trzymaj formę” - rozwijanie tężyzny fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. - organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 			
Pedagogizacja rodziców.	- spotkania, prelekcje na temat zaangażowania się rodziców w realizację zasad zdrowego trybu życia dzieci.	Wychowawcy, prelegenci	Cały rok wg możliwości i potrzeb	Rodzice

TRUDNOŚCI W NAUCE I SPOSOBY MOTYWOWANIA DO PRACY

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>Diagnoza zjawiska – ilość osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika.</p> <p>Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczna diagnoza zjawiska, -obserwacja, wywiad z rodzicami uczniów -monitorowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów -diagnoza sytuacji rodzinnej uczniów - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów(zapoznanie się nauczycieli z opiniami 	<p>Pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog, dyrektor</p>	<p>Diagnoza na początku roku szkolnego</p> <p>Cały rok wg możliwości i potrzeb (szczegóły w rocznych planach pracy wychowawczej</p>	Cała społeczność szkolna

		<p>PPPorzeczeniami, utworzenie IPET-ów),</p> <p>-spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca- spotkania Zespołu Wychowawczego, Zespołu ds PPP</p> <p>- spotkania ze specjalistami.</p>		<p>oraz sposobach dostosowania wymagań do potrzeb i możliwości uczniów)</p>
<p>Pedagogizacja nauczycieli na specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów.</p> <p>Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.</p>	temat	<p>- spotkanie ze specjalistami np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,</p> <p>-na początku roku szkolnego wychowawca przeprowadza wywiad z rodzicami. W przypadku, gdy wywiad nie dostarcza wystarczających informacji na temat umiejętności lub trudności dziecka kierowanie do PPP w Bolesławcu</p> <p>- w razie potrzeby nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami, służbami pomocowymi i mundurowymi (MGOPS w Nowogrodźcu, Sąd Rodzinny i Nieletnich, PCPR, Policja, Kuratorzy)</p> <p>-utrzymywanie stałego kontaktu z opiekunami uczniów oraz prowadzenie systematycznej</p>	<p>Pedagog, dyrektor</p>	<p>Nauczyciele i wychowawcy</p>

	<p>obserwacji pod kątem zaspokajania podstawowych potrzeb w rodzinie oraz pojawiających się sytuacji trudnych</p> <p>- szkolenie/ e-szkolenie.</p>			
<p>Pedagogizacja nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów oraz ich przyczyn</p> <p>Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów szkoły.</p> <p>Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych nauczycieli.</p>	<p>- szkolenia,</p> <p>- spotkania ze specjalistami,</p> <p>- materiały szkoleniowe, literatura przedmiotu,</p> <p>- szkolenie/ e-szkolenie</p> <p>-organizacja zajęć pozalekcyjnych(zajęcia wyrównawcze, -koła zainteresowań, pomoc logopedyczna, terapia pedagogiczna)</p> <p>-dostosowywanie elementów codziennej pracy do potrzeb, predyspozycji uczniów</p> <p>-urozmaiczone formy pracy na lekcjach dostosowane do np. rodzajów temperamentów dzieci, np. kinestetycy, wzrokowcy i słuchowcy powinni mieć wyznaczone miejsca, które pomogą im wykorzystać ich mocne strony</p> <p>-zapoznavanie się nauczycieli z publikacjami z zakresu różnych form</p>	<p>Pedagog, dyrektor</p> <p>dyrektor, pedagog, nauczyciele</p>		<p>Nauczyciele i wychowawcy</p>

	<p>pracy z uczniem: szkolenia, biblioteka, biblioteczka pedagoga</p>			
<p>Pedagogizacja rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych. Nawiązania lub utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami / opiekunami uczniów oraz zachęcanie ich do większego angażowania się w sprawy szkoły i jej uczniów. Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka oraz sposobów motywowania do nauki Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Indywidualna analiza potrzeb danej rodziny.</p>	<p>- spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, psychologiem z poradni, psychoterapeutą, logopedą, - spotkania z wychowawcą i nauczycielami, - materiały szkoleniowe, informacyjne na temat motywowania swoich dzieci do nauki, technik i strategii uczenia się - warsztaty uczące sposobów pracy z dzieckiem, -zachęcanie rodziców do wspólnego rozwiązywania problemów, - kierowanie rodziców do specjalistów z zewnątrz, wskazywanie rodzicom korzyści dla dziecka płynących z posiadania opinii lub orzeczenia PPP -instruowanie rodziców w zakresie sposobów motywowania dziecka do nauki</p>	<p>Pedagog, specjaliści z zewnątrz, wychowawcy</p> <p>pedagog, wychowawca</p>		<p>Rodzice / opiekunowie uczniów</p>

Kształtowanie umiejętności uczenia się	Zapoznanie uczniów z różnymi technikami uczenia się, uczenie systematyczności, kształtowanie umiejętności samooceny w ramach zajęć rozwijających umiejętności uczenia się			uczniowie
--	---	--	--	-----------

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
rok szkolny 2017/2018

W ramach ewaluacji przeprowadzono ankietę dotyczącą problemu uzależnień, środków psychoaktywnych.

Kolejnym etapem były konsultacje wśród nauczycieli na temat kształtu Programu. Po konsultacjach podjęto decyzję o połączeniu niektórych punktów Programu. Tym samym dokument jest bardziej czytelny i pomocny w procesie opracowywania programów wychowawczych przez poszczególnych wychowawców.

Ostatni etap ewaluacji to zebranie opinii rodziców podczas zebrania Rady Rodziców dotyczących działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły. Wątpliwości wśród rodziców nadal budzi używanie telefonów komórkowych przez dzieci w szkole.

Analiza ankiety w ramach ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Zakreśl X właściwą kratkę

1. Czy kiedykolwiek używałeś/używałaś:

SUBSTANCJA	NIGDY	1 RAZ	KILKA RAZY	WIELOKROTNIIE
PAPIEROSY	47	5	16	13
PIWO	35	8	23	12
WINO	38	15	15	10
WÓDKA	44	6	12	13
MARIHUANA	63	5	6	4
AMFETAMINA	76	0	2	1
METAAMFETAMINA	77	1	0	1
LSD	82	1	0	0
EXTASY	78	1	1	0
KOKAINA	76	1	1	0
HASZYSZ	76	0	2	0
DOPALACZE	78	1	0	0

2. Jeżeli pijesz alkohol, to dlaczego?(wybierz jedną odpowiedź-zakreśl):

- a. tak jest przyjęte w moim środowisku i boję się odmówić 4
- b. jestem na tyle dorosły, że mogę pić alkohol, 4
- c. inne powody:

chciałem spróbować x6,
parę razy,
czasem napiję się, łyk od taty lub mamy ale częściej wolę pić bezalkoholowe piwo Warka, ponieważ chciałem,
dla zabawy x2,
bo mi to smakuje x3,
urodziny x3,
sylwester x3,
mała dawka jeszcze nikomu nie zaszkodziła-kieliszek mogę wypić,
czasami ma się ochotę po prostu,
dla rozluźnienia,
dla relaksu,
okazjonalnie gdy pozwoli opiekun,
piję tylko przy rodzicach w małych ilościach i bardzo rzadko,
zdarzyło mi się raz spróbować ale pod kontrolą dorosłych,
bo lubię,
przy okazji,
lubię efekty po tym,
pije gdy jest co świętować

3. Czy próbowałeś/łaś zażywać narkotyki?

- a. tak, ale mi to nie odpowiada 9
- b. nie próbowałem nigdy 63
- c. używam(jak długo), jeśli tak, to jakie środki: marihuana- 2osoby(rok, rzadko)

4. Jeżeli to robiłeś/łaś to dlaczego?

- a. z ciekawości 15
- b. z nudy

- c. byłem zmuszony
- d. inne przyczyny jakie.....

5. Jeżeli zażywałeś środki odurzające to z kim najczęściej?

- a. sam/a 1
- b. z kolegami 13
- c. z dorosłymi znajomymi 4
- d. z przypadkowo poznanymi rówieśnikami
- e. z przypadkowo poznanymi dorosłymi
- f. z innymi osobami jakimi.....

6. Czy znasz osoby z Twojej szkoły zażywające narkotyki, dopalacze?

- a. tak 35
- b. nie 44

7. Czy w twojej szkole można się zaopatrzyć w środki psychoaktywne?

- a. tak 13
  - b. nie 64
- 2 osoby napisało nie wiem

8. Jeżeli tak to u kogo?:

- a. u kolegów, koleżanek ze szkoły 11
- b. od osób z zewnątrz 10

9. Czy byłbyś skłonny dla dobra koleżanek i kolegów podać nazwiska uczniów zażywających narkotyki, dopalacze?:

- a. tak 31
- b. nie 47

10. Czy na terenie wsi, w której mieszkasz można się zaopatrzyć w narkotyki, dopalacze?

- a. tak 28
- b. nie 51

11. Czy kiedykolwiek proponowano Ci zażycie narkotyków?-wstaw X

nigdy	57
dawniej niż przed rokiem	3
w ostatnim roku	10
w czasie ostatnich 30 dni	11

12.Gdzie według Ciebie najłatwiej jest zdobyć narkotyki?-wstaw X

podwórko	7
dyskoteka, impreza	54
ulica	27
szkoła	5

13.Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od jakiegokolwiek substancji?

- a. tak 5
- b. nie 74

14. Czy wiesz, gdzie szukać pomocy w sytuacji uzależnienia?Jeśli tak to napisz:

rodzice, rodzina-35 osób
nauczyciele, szkoła-36 osób
pedagog-16 osób
przyjaciel, zaufana osoba-6 osób
koledzy -3 osoby
policja-5 osób
telefon zaufania-10 osób
AA

Poradnia
specjaliści-3 osoby
odwyk
psycholog-5 osób
dorośli-5 osób

Analiza ankiety

Ankiety przeprowadzono w klasach od VI do III gimnazjum w dniach 15-22 lutego 2018 roku.
W badaniu udział wzięło 79 uczniów.

Ma ona na celu zdiagnozowanie sytuacji w naszej szkole dotyczącej uzależnień i stopnia zażywania środków psychoaktywnych, picia alkoholu i palenia papierosów.

10% badanych uczniów wielokrotnie sięgnęło po papierosa, 9% wielokrotnie piło piwo, 10% wódkę a 7% wino. 3% (4 osoby) wielokrotnie sięgnęło po marihuanę.

Piwo kilka razy piło 18% uczniów, wódkę 9%, wino 11%. Kilka razy paliło 12% uczniów (16 osób).

Jeden raz spróbowało po jednej osobie: LSD, extasy, kokaina i dopalacze.

Po dwie osoby kilka razy spróbowało haszyszu i 2 amfetaminę. Czy są to prawdziwe odpowiedzi czy chęć zaimponowania kolegom poprzez zakreślenie tych substancji?

49% uczniów nigdy nie spróbowało substancji psychoaktywnych a jeśli próbowały to dlatego, że tak przyjęte jest w środowisku (4 osoby) i jestem na tyle dorosły, że mogę pić alkohol (4 osoby).

9 osób spróbowało narkotyku ale im to nie odpowiada a zrobili to z ciekawości z kolegami (13 osób), z dorosłymi znajomymi (4 osoby).

35 osób z 79 zna osoby, osobę ze szkoły zażywające narkotyki. 13 osób twierdzi, że u kolegów i koleżanek ze szkoły można się zaopatrzyć w narkotyki a 28 osób twierdzi, że w naszej wsi można się zaopatrzyć w te substancje.

Z kolei tylko 5 osób zaznaczyło, że w szkole łatwo jest zdobyć narkotyki i również 5 osób uważa się za osobę uzależnioną od jakiejś substancji.

Wnioski:

1. Najczęściej spożywaną substancją psychoaktywną przez badanych uczniów jest kolejno:

- piwo
- papierosy
- wino
- wódka
- marihuana

2. Uczniowie piją alkohol ponieważ tak jest przyjęte w środowisku i boją się odmówić.

3. 9 osób spróbowało narkotyków i nie odpowiada im to.

4. 63 osoby nie próbowało narkotyku nigdy.

5. Dwie osoby przyznało się do palenia marihuany.

6. Uczniowie piją lub palą z ciekawości w gronie kolegów.

7. Alkoholu uczniowie próbują często w domu w obecności rodziców przy okazji uroczystości czy świąt.

8. 27%(35 osób) badanych uczniów zna osoby ze szkoły zażywające narkotyki.

9. Jedenastu uczniów twierdzi, że można się zaopatrzyć w narkotyki od kolegów ze szkoły a 10 osób napisało, że od osób z zewnątrz. Ta odpowiedź zaprzecza odpowiedzi na pytanie nr 8, gdzie 13 osób napisało, że w szkole można się zaopatrzyć w środki psychoaktywne.

10. Zdaniem 28 badanych na terenie wsi można się zaopatrzyć w narkotyki.

11. Pojedyncze osoby sięgnęły po jednym razie po metaamfetaminę, LSD, extasy, kokainę, dopalacze.

12. Dwie osoby kilka razy zażyło amfetaminę i metaamfetaminę. Wielokrotnie po jednej osobie.

Środki zaradcze:

1. Lekcje wychowawcze dotyczące skutków zażywania środków psychoaktywnych.
2. Prelekcja Policji dla dzieci, nauczycieli i rodziców na temat środków psychoaktywnych: skutki zażywania i konsekwencje prawne.
3. Warsztaty dla młodzieży ze specjalistą w temacie uzależnień.
4. Praca indywidualna z uczniami i ich rodzicami wykazującymi zachowania ryzykowne wskazujące na zażywanie substancji psychoaktywnych.
5. Kierowanie uczniów na terapię do instytucji do tego przygotowanych.
6. Kontynuowanie akcji profilaktycznej: „Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Narkotyki? To Mnie Nie Kręci”, „Bieg po Zdrowie”.
7. Organizacja prelekcji z pracownikiem z SANEPID-U na temat negatywnych skutków używek i promowania zdrowego trybu życia dla klas 0-III, IV-V.
8. Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego.
9. Promowanie zdrowego trybu życia w społeczności lokalnej- Festyn Rodzinny.
10. Pedagogizacja rodziców: przedstawienie wyników ankiety i środków zaradczych podejmowanych przez szkołę.
11. Kształtowanie postawy asertywnej wśród uczniów oraz postaw promujących zdrowy tryb życia.
12. Współpraca z odpowiednimi służbami w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

